

⇒ Magisterský studijní program „Právo a právní věda“, podzim 2009, 7. semestr ⇐

MP808Z Správní právo procesní - seminář

Garant: doc. JUDr. Soňa SKULOVÁ, Ph.D.

Wybraná judikatura k jednotlivým seminářům

Seminář 1: Rozsah působnosti, obsah a struktura správního řádu. Základní zásady činnosti správních orgánů. Část čtvrtá až sedmá správního řádu.

Správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxi je správní orgán vázán. Lze ji změnit, pokud je změna činěna do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je rádně odůvodněna závažnými okolnostmi.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132

Pokud správní orgán na základě racionálních a přezkoumatelných důvodů dojde k závěru, že jeho dosavadní praxe v některém ohledu neodpovídala (či neodpovídala zcela) odborným hlediskům, je oprávněn tuto praxi do budoucna změnit; tato změna se ovšem musí týkat všech případů, jež mají shodnou či obdobnou povahu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, čj. 7 As 43/2009-52

Použití správního uvážení lze pouze v případech, kdy toto oprávnění zákon správnímu orgánu přiznává, a to pouze způsobem a v mezích zákonem stanovených. Výjimečně však, zejména tehdy, má-li uplatnění správního uvážení vést ke zmírnění tak neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy na fyzickou či právnickou osobu, že by jejich uplatnění bylo v rozporu s principy, na nichž je založen ústavní řád, může zmocnění ke „zmírňujícímu“ správnímu uvážení být obsaženo v zákoně toliko implicitně, a tedy zpravidla vyplývat z povahy a podstaty příslušné právní regulace.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, čj. 7 As 21/2008-101

Požadavek na předvídatelnost rozhodování se uplatní i v řízení správním; transpozicí tohoto atributu ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces je v právu jednoduchém § 2 odst. 4 správního řádu z roku 2004. Přestože zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje, uplatní se i v řízeních vedených v jeho procesním režimu, a to postupem dle § 177 odst. 1 správního řádu z roku 2004.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2007, čj. 8 Afs 59/2005-83

I. Adresáti veřejných subjektivních práv a povinností v oblasti veřejné správy jsou v převážné většině právní laici, na nichž nelze vyžadovat, aby své žádosti formulovali zcela pregnantně a pojmenovávali věci přesnými zákonnými termíny, případně dokonce citovali v žádostech přesná zákonná ustanovení. Správní orgány musí při výkonu veřejné moci akceptovat užívání běžného neoborného jazyka ze strany uživatelů veřejné správy. Pokud jsou výrazy z oblasti běžného jazyka nedostatečné, vzbuzující právní nejasnost z pohledu správního orgánu, musí správní orgán vyzvat žadatele k upřesnění obsahu žádosti a vysvětlit mu, proč je upřesnění nezbytné. Platí totiž zásada, že podání je nutno vždy posuzovat podle jeho skutečného obsahu (k čemu

směřuje), nikoliv formálního označení (§ 19 odst. 2 správního řádu z roku 1967, § 37 odst. 1 správního řádu z roku 2004).

II. Ustanovení § 3 odst. 3 správního řádu z roku 1967, stejně jako § 4 odst. 1 a § 8 správního řádu z roku 2004, odrážejí principy dobré správy, které jsou aplikovatelné jednak v horizontální rovině mezi vykonavateli veřejné správy navzájem, jednak ve vertikálním vztahu mezi veřejnou správou a jejími uživateli. Pokud principy dobré správy hovoří o nejvhodnějších prostředcích k vyřízení věci, mají se tím samozřejmě na mysli prostředky nejvhodnější pro uživatele veřejné správy, nikoliv pro správní orgán.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2008, čj. 1 As 30/2008-49

Smlouva o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě (§ 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě) je veřejnoprávní smlouvou, neboť zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva (§ 159 odst. 1 správního řádu z roku 2004); jde přitom o smlouvu subordinační (§ 161 odst. 1 správního řádu z roku 2004), a vztahy jí spravované tak mohou být upraveny i autoritativním rozhodnutím správního orgánu [čl. 1 odst. 5 nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách]. Spory z této smlouvy přísluší rozhodovat správnímu orgánu [§ 169 odst. 1 písm. d) správního řádu z roku 2004].

Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82

Odtazeni motorového vozidla z místní komunikace Správou služeb městské policie a jeho umístění na strážné parkoviště není opatřením obecné povahy.

Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2007, čj. 2 Ao 1/2007-65

Kanalizační řád vydaný podle zákona o vodovodech a kanalizacích, není opatřením obecné povahy, když ve smyslu negativní definice opatření obecné povahy obsažené v § 171 správního řádu z roku 2004 nevydává kanalizační řád „správní orgán“, ani žádnému správnímu orgánu žádný zvláštní zákon neukládá kanalizační řád vydat. Schválení kanalizačního řádu rozhodnutím vodoprávního úřadu vydaným podle § 14 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích nespňuje s ohledem na formální pojetí opatření obecné povahy tak, jak jej podal rozšířený senát NSS v rozhodnutí č. 1276/2007 Sb. NSS, další základní pojmový znak opatření obecné povahy, který je dán § 171 správního řádu z roku 2004, podle něhož opatření obecné povahy není právním předpisem ani rozhodnutím.

Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, čj. 1 Ao 1/2008-46

Při stanovení takové místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, která zakládá pro účastníky provozu odlišné povinnosti, než by měli podle obecné zákonné úpravy provozu na pozemních komunikacích, je od 1. 4. 2008 (tj. po zrušení § 129 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, z něhož plynulo, že se na proces tohoto ustanovení nevztahoval správní řád) správní orgán povinen postupovat podle části šesté správního řádu z roku 2004 upravující vydávání opatření obecné povahy.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2009, čj. 2 Ao 3/2008-100

Obecně závazná vyhláška, kterou byla vymezena závazná část územního plánu, schválená do účinnosti stavebního zákona z roku 2006, je opatřením obecné povahy ve smyslu § 171 správního řádu z roku 2004, a podléhá tak soudnímu přezkumu v řízení podle § 101a soudního řádu správního. Odmítnutí jejího přezkumu v tomto řízení pro nedostatek pravomoci představuje porušení práva účastníka řízení na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Podle nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07

Seminář č. 2: Správní řízení – pojem, zásady, subjekty a jejich úkony.

Rozhodnutí správního orgánu není nepřekoumatelné pro nedostatek důvodů jen proto, že nevysvětluje, proč se správní orgán považuje za příslušný věc projednat a rozhodnout. Otázku věcné příslušnosti správního orgánu posoudí krajský soud z úřední povinnosti, a neshledá-li k tomu dostatek podkladů v předloženém

správním spisu, opatří další potřebné podklady zejména postupem podle § 74 odst. 1 věta druhá a čtvrtá s. ř. s.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, čj. 4 As 69/2008-117

Za situace, kdy žalobci bylo žalobou napadené správní rozhodnutí řádně doručeno, nemůže počátek běhu lhůty pro podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) odviset od data, kdy jiný subjekt (zde správní orgán jiného státu), než který vydal žalobou napadené rozhodnutí, zašle žalobci toto rozhodnutí a poučí jej o možnosti a lhůtě k podání žaloby. Žalobce (polský státní příslušník) se za situace, kdy nevyužil možnosti postupu podle § 16 odst. 3 správního řádu z roku 2004 nemůže dovolávat toho, že napadenému správnímu rozhodnutí (zde rozhodnutí ČSSZ) neporozuměl.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2009, čj. 4 Ads 100/2009-73

Má-li účastník správního řízení zmocněnce podle § 33 správního řádu z roku 2004, neuplatní se § 20 odst. 2 téhož zákona upravující tzv. zmocněnce pro doručování. Plná moc podle § 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004 nevyžaduje úředně ověřený podpis zmocnitele.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 1 As 43/2009-52

Lhůtu k podání žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. nelze prominout ani postupem podle § 24 odst. 2 ve spojení s § 41 správního řádu z roku 2004.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, čj. 2 As 1/2009-78

Případně-li konec desetidenní lhůty pro nastoupení tzv. fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem této lhůty nejbližší příští pracovní den.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2008, čj. 4 Ads 83/2008-39

I. Základním předpokladem efektivního správního řízení je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení. Právě ve smyslu tohoto základního principu je nutno vidět a hodnotit konkrétní počínání účastníků řízení. Rovněž v tomto směru je nutno spatřovat praktické naplnění smluvního pojetí státu, představujícího konsensuální odraz přesvědčení občanů o nutnosti existence této instituce k ochraně základních práv a svobod. Ve svých důsledcích by se totiž tento základní vzorec právních vztahů jevil jako zcela neefektivní, pakliže by v praxi bylo připuštěno zneužívání procesních institutů k obcházení a k cíleným obstrukcím, v konečném výsledku znemožňujícím faktické působení práva.

II. Doručení správního rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 nastává marným uplynutím desetidenní lhůty; pozdější faktické převzetí rozhodnutí nemá na právní účinky doručení již žádný vliv. Důkazní břemeno ohledně tvrzení o nemožnosti vyzvednout si písemnost ve stanovené lhůtě, o jejímž běhu a právních důsledcích jejího marného uplynutí byl účastník v oznámení o uložení písemnosti poučen, stíhá účastníka řízení, nikoli správní orgán.

III. Zdržoval-li se účastník řízení na dané adrese od zahájení řízení, v jeho průběhu prokazatelně přebíral písemnosti správním orgánem mu tam doručované, přitom nic nenasvědčovalo tomu, že by hodlal místo pobytu změnit a ani jinou doruční adresu správnímu orgánu nesdělil, a teprve po vyzvednutí písemnosti, u níž již nastalo doručení fikcí, tvrdí, že v době doručování bylo místo jeho pobytu odlišné, nemůže taková námitka účinky doručení zvrátit.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, čj. 5 As 44/2007-93

Podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námítky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva (§ 27 odst. 2 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 80/2008-68

Dokazování v řízení podle § 14 správního řádu z roku 1967 (§ 28 odst. 1 správního řádu z roku 2004), směřující k posouzení, zda osobě svědčí postavení účastníka řízení, má své limity a nemůže být natolik obsáhlé a blízce související s předmětem meritorního řízení, aby de facto předjímalo konečné rozhodnutí. V takovém případě je namístě osobu tvrdící své účastenství (preventivně) účastníkem řízení učinit a dokazování

o možném dotčení jejích práv provést až v meritorním řízení, za současného vypořádání všech námitek, na nichž osoba své účastenství staví.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, čj. 2 As 12/2008-63

I. Usnesení o tom, zda osoba tvrdící své účastenství účastníkem řízení je, či nikoli, není správní orgán povinen vydávat v případech, kdy není třeba provádět jakékoli právní hodnocení věci nad rámec prosté aplikace normy; o takový případ se jedná v situaci, kdy je toto účastenství expressis verbis řešeno přímo v zákoně. Stejně může postupovat i v případě, kdy pro posouzení této otázky není třeba provést skutková šetření. V ostatních případech je nutno vycházet z existence „pochybností“ (§ 28 odst. 1 věta první správního řádu z roku 2004) a musí být o tvrzeném účastenství vydáno usnesení.

II. Postup, kdy o tvrzeném účastenství nebude vydáno usnesení (a věc bude vyřešena toliko neformálním sdělením), je třeba omezit na zcela nesporné situace, a v hraničních případech postupovat cestou vydání usnesení ve smyslu § 28 odst. 1 věty druhé správního řádu z roku 2004, podrobeného instanční kontrole.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2008, čj. 2 As 8/2008-39

Účinky usnesení správního orgánu o ustanovení opatrovníka nastávají již okamžikem doručení tohoto usnesení opatrovníkovi, neboť jde o rozhodnutí předběžně vykonatelné (§ 74 odst. 1, § 76 odst. 5 a § 32 odst. 5 správního řádu z roku 2004). Ustanovený opatrovník je tedy povinen konat jako zástupce účastníka řízení již od okamžiku doručení usnesení o ustanovení opatrovníka, a to i tehdy, pokud se proti tomuto rozhodnutí posléze odvolal.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 147/2008-95

Má-li zastoupený v řízení něco osobně vykonat, doručují se písemnosti též jemu (§ 34 odst. 2 správního řádu z roku 2004). V takovém případě se jedná o písemnost, již správní orgán vyžaduje osobní účast zastoupeného v řízení proto, aby byl smysl či obsah řízení naplněn. I v takovém případě se však správní orgán musí pohybovat v rámci zákonem mu stanoveným; může totiž požadovat osobní konání zastoupeného v řízení jen tehdy, připouští-li takové jeho oprávnění zákon sám. Zákonný požadavek „nutnosti osobní účasti“ je třeba vykládat tak, že správní orgán může příslušnou osobu předvolat pouze a jen tehdy, jestliže je osobní účast předvolané osoby nutná pro dosažení cíle řízení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 100/2008-61

Podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě - internetu - bez zaručeného elektronického podpisu podle § 37 odst. 4 správního řádu z roku 2004 je úkonem způsobilým vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání, tj. písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem, aniž by přitom bylo nutné k takovému doplnění podatele vyzývat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008-70

Rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání vydané dle § 41 správního řádu z roku 2004, je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu a může být správním soudem přezkoumáno v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 9 As 88/2007-49

Řízení o prodloužení povolení nakládat s vodami ve smyslu § 9 odst. 4, 5 vodního zákona je řízením zahajovaným toliko na žádost. Tato žádost je podáním, jehož změna nebo zpětvzetí je možná jen za podmínek § 41 odst. 8 správního řádu z roku 2004.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2008, čj. 2 As 27/2008-57

Seminář č. 3: Správní řízení – postup před zahájením řízení a řízení v prvním stupni.

Zamítnutí návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu (§ 8 zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon) nebrání projednání nového návrhu téhož žadatele (§ 48 odst. 2 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2008, čj. 6 As 12/2008-73

Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115

Přestože správní řád z roku 2004 podrobněji neupravuje podmínky provedení důkazu rekognicí podle fotografie, lze ji jako důkazního prostředku ve správním řízení použít. Je však nezbytné trvat na objektivně rovných podmínkách provedení důkazu, zejména na shodné velikosti a kvalitě předložených fotografií, jakož i na zachycení vyfotografovaných osob zepředu, s přímým pohledem a obličejovou částí zabírající větší část plochy fotografie.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2009, čj. 7 Azs 22/2008-107

Dokazování ohledáním (§ 51 odst. 1 a § 54 správního řádu z roku 2004) může být uskutečněno i promítnutím audiovizuálního pořadu. Je-li tak učiněno mimo ústní jednání, musí být o této skutečnosti vyhotoven protokol (§ 18 odst. 1 uvedeného zákona).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2008, čj. 2 As 59/2008-80

Z § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 59 správního řádu z roku 2004, které hovoří nikoliv o „omluvě předem“, ale o „náležité omluvě“, resp. o „bezodkladné omluvě správnímu orgánu s uvedením důvodů“, nelze dovozovat, že tato omluva musí být nezbytně učiněna před provedením samotného úkonu správního orgánu. Právě naopak, i omluva s určitým odůvodněným časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání (např. náhlé onemocnění, úraz, hospitalizace, upoutání na lůžko, které bránilo uvedené omluvě), může podle konkrétních okolností splňovat znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, čj. 7 As 9/2009-66

Za zjevně právně nepřijatelnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřijatelnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, čj. 2 As 74/2007-55

Přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve spojení s § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, se dopustí i ten, kdo zaparkoval vozidlo na chodník. Ve správním řízení však musí být postaveno najisto, že se jedná o chodník, a toto důkazní břemeno nese správní úřad.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 2 As 48/2008-58

Seminář č. 4: Správní řízení – správní rozhodnutí a správní exekuce.

Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Je proto nutné, aby se správní orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené. Nevypořádá-li se správní orgán s námitkou týkající se zákonného omezení maximální hmotnosti na 6 tun v případě vozidel pohybujících se po pozemní komunikaci zasahující do ochranného pásma podzemního vedení (§ 46 odst. 10 energetického zákona), je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, čj. 9 As 71/2008-109

Z § 68 odst. 1, 5 a 6 správního řádu z roku 2004, nelze dovést povinnost správního orgánu poučit účastníky řízení o možnosti napadnout správní rozhodnutí žalobou včetně uvedení lhůty pro podání této žaloby.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, čj. 8 Afs 47/2007-90

Nastala-li fikce oznámení rozhodnutí teprve poté, co podle mínění správního orgánu již rozhodnutí nabylo právní moci, počínají opomenutému účastníku teprve touto fikcí běžet lhůty pro podání řádných či mimořádných opravných prostředků. Pouhý fakt běhu času od vydání neoznámeného rozhodnutí nemá na nabytí právní moci vliv.

Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, čj. 2 As 25/2007-118

V odůvodnění správního rozhodnutí nemusí být vždy obsažen podrobný obsah provedeného důkazu; rozhodné jsou konkrétní okolnosti případu (např. do jaké míry je to zapotřebí se zřetelem na rozpory v jednotlivých důkazech, na námitky účastníka řízení apod.). Správní orgán však musí v odůvodnění bezpodmínečně uvést, z kterých důkazů vycházel.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2005, čj. 2 As 18/2004-68

Seminář č. 5: Přezkoumání správních rozhodnutí (v režimu správního řádu, soudního řádu správního, občanského soudního řádu i zákona o Ústavním soudu).

Vlastník sousedící nemovitosti není účastníkem kolaudačního řízení (§ 78 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976); odvolání podané proti kolaudačnímu rozhodnutí touto osobou je nepřipustné (§ 81 odst. 1, § 92 odst. 1 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2009, čj. 6 As 49/2008-96

Správní řád z roku 2004 zvýšil odpovědnost účastníka řízení za rozsah odvolacího přezkumu, neboť jeho dispozici svěřil, v jakém rozsahu a z jakých hledisek má být prvostupňové rozhodnutí přezkoumáváno (§ 82 odst. 2). Pozornost, kterou je odvolací orgán povinen nad rámec uplatněných odvolacích námitek věnovat základním zásadám správního řízení, je limitována skutečnostmi, které jsou ze spisu zjevné. Nelze proto vytýkat odvolacímu orgánu, že sám nezjistil, že v řízení před správním orgánem I. stupně nebyly účastníkovi řízení řádně doručovány písemnosti (včetně rozhodnutí), pokud na tuto skutečnost odvolatel ve včas podaném odvolání obsahujícím základní specifikaci a obsah tohoto rozhodnutí nijak neupozornil a ze spisu to jinak nebylo možno seznat.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2008, čj. 2 As 56/2007-71

Obviněný z přestupku může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy (§ 73 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) i v odvolání; omezení stanovené v § 82 odst. 4 správního řádu z roku 2004 na řízení o přestupku nedopadá.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115

Nemá-li odvolání některou z náležitostí vyplývajících z § 37 odst. 2 a z § 82 odst. 2 správního řádu z roku 2004, je správní orgán povinen postupovat podle § 37 odst. 3 tohoto zákona tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, čj. 1 As 4/2009-53

Postupu dle § 84 odst. 1 správního řádu z roku 2004 se lze dovolávat pouze v případě, nedoručil-li správní orgán rozhodnutí osobě, které svědčilo postavení účastníka řízení, avšak s ní nebylo jednáno, tedy jde o situaci, kdy účastník řízení splnil podmínky účastenství v konkrétním případě a příslušný správní orgán jej v řízení skutečně opomenul. Toto ustanovení nedopadá však na ty případy, kdy rozhodnutí nebylo oznámeno

osobě, které postavení účastníka řízení od samého počátku ze zákona nenáleželo, tohoto postavení se ani nedomáhala, a proto s ní jednáno nebylo.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, čj. 5 As 6/2009-94

Ustanovení § 84 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je nutno vztáhnout nejen na případy, kdy se účastník sice účastnil celého správního řízení, avšak konečné rozhodnutí mu nebylo doručeno, ale i na případy, kdy potenciální účastník o probíhající správní řízení vůbec nevěděl a neparticipoval na něm, a tudíž mu ani konečné rozhodnutí doručeno nebylo.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2008, čj. 1 As 45/2007-48

V případě postupu podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004 má rozkladový orgán povinnost umožnit účastníku řízení vyjádřit se nejen k podkladům rozhodnutí nově pořízeným rozkladovým orgánem [§ 36 odst. 3 ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004], ale též k případným novým důvodům, pro něž hodlá přihlášku zamítnout (§ 22 odst. 4 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, čj. 1 As 55/2008-156

Absentuje-li v rozhodnutí I. stupně výrok, kterým by účastníku řízení měla být uložena povinnost, přiznáno právo či deklarováno, že zde určité právo je nebo není, nelze tento nedostatek odstranit doplněním odpovídajícího výroku v rozhodnutí odvolacím cestou změny dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004. Takový postup je těžkou procesní vadou, zakládající nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, čj. 2 As 20/2008-73

Jestliže přezkumné řízení vedené správním orgánem dle § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, skončilo jeho zastavením a rozhodnutím odvolacího orgánu o zrušení předchozího rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení, tedy „odstraněním“ úkonů provedených v rámci přezkumného řízení, pak je jeho výsledek vzhledem k právům a povinnostem účastníků řízení neutrální a rozhodnutí o zastavení přezkumného řízení je z přezkumu ve správním soudnictví vyloučeno (§ 65 s. ř. s. a contrario). Pokud účastníci původního správního řízení nemají nárok na zahájení a provedení přezkumného řízení, pak nemohou být ani zkráceni na svých právech tím, že původně zahájené řízení již neprobíhá a veškeré účinky úkonů provedených v jeho rámci, které by se jejich právní sféry případně mohly dotknout, byly eliminovány.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, čj. 9 As 25/2008-81

Přípis, jímž správní orgán sděluje, že neshledává důvody k zahájení přezkumného řízení (§ 94 odst. 1 správního řádu z roku 2004), je pouhým sdělením úřadu straně a není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.; takový úkon je vyloučen z přezkoumání soudem ve správním soudnictví a žalobu proti němu podanou správní soud odmítne jako nepřipustnou [§ 46 odst. 1 písm. d), § 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.].

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, čj. 7 As 55/2007-71

Žaloba ve správním soudnictví je přípustná pouze po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zákon [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Žalobu, která jim předchází, správní soud odmítne [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. To platí i tehdy, jestliže účastníku správního řízení příslušné rozhodnutí nebylo doručeno.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, čj. 4 As 27/2003-77

